

Høring revidert nasjonalbudsjett 2024

Norske Trevarer er bekymret for situasjonen i byggenæringen, og dette budsjettet bidrar ikke til å styrke aktiviteten i næringen tilstrekkelig til å beholde kompetansen.

Vi stiller spørsmålsteget ved regjeringens analyse av situasjonen i byggenæringen. Det er riktig at antallet konkurser er 10 prosent lavere i bransjen enn i slutten av 2019, men fordi det er større bedrifter som er gått konkurs er vesentlig flere arbeidstakere berørt i dag. SSB viste 14.5. at etableringen av nye foretak i bygg og anlegg, og omsetning av eiendom, er like lav i dag som under finanskrisa i 2009. Regjeringen viser også til at sysselsettingen i dag ikke er lavere enn under pandemien, eller samme periode i fjor. Her ser man bort fra innleid arbeidskraft fra bemanningsforetak, som etter innføringen av det nye innleieregelverket er redusert med 7 300 fra samme periode i og 8 000 fra samme kvartal under pandemien. Det fremgår ikke av statistikken hvor mye av denne reduksjonen som kan tilskrives byggenæringen, det er trolig en betydelig andel.

For å styrke byggenæringen mener vi at man må:

1. Gi Husbanken økte rammer. Rammene vil være oppbrukt innen mai. Husbanken, og særlig boligkvalitetsordningen, er et treffsikkert virkemiddel for å øke boligbyggingen.
2. Styrke satsingen på energieffektivisering ved å gi en ekstrabevilgning på 500 millioner.
3. Gjeninnføre tilskudd til kommunale utleieboliger for flyktninger. Behovet er stort i dag når 75 000 Ukrainske flyktninger har kommet (april 2024). Med krav om at boligene bygges med livsløpsstandard, vil boenhetene kunne brukes som eldreboliger senere

Mer utdypende om energieffektivisering:

Forslag til ekstrabevilgning på 500 millioner:

Sintef og Skanska har lagt frem en rapport som viser at det er behov for 4-5 milliarder kroner i året frem til 2030 for å utløse 13 TWh energieffektivisering og solkraft i bygg. I Statsbudsjettet 2024 er det totalt sett bevilget 3,5 milliarder kroner til formålet. Dette inkluderer energitilskuddsordningen til bedrifter og Enovas omdisponering av midler til yrkesbygg og borettslag. Det samlede nivået bør økes til 4 milliarder kroner i revidert nasjonalbudsjett og videreføres i kommende budsjetter.

Begrunnelse

Regjeringen har en god situasjonsbeskrivelse i budsjettdokumentet: *“Kraftbalansen bedres ytterligere gjennom en ambisiøs politikk for energieffektivisering og en styrket energidimensjon i ny styringsavtale med Enova.”*

Byggenæringen er Norges største fastlands- og distriktsnæring med en omsetning på over 500 milliarder kroner og over 350 000 ansatte, der ROT-markedet utgjør om lag 200 milliarder kroner. Næringen står i en alvorlig markedssituasjon. I regjeringens forslag til revidert budsjett er det ingen kraftfulle tiltak for økt aktivitet i byggenæringen.

Økning i støtteordninger kan løses med omdisponering og bruk av oppsparte midler i Enova.

Forslag til verbalvedtak:

Stortinget ber regjeringen fastsette et mål om at elforbruket i bygg skal være maksimalt 56 TWh i 2030 i tråd med anbefalingene fra NVE, og energibruk i hele bygningsmassen skal være maksimalt 69 TWh i 2030 i tråd med anbefalingene Kraftløftet, et samarbeid mellom LO, NHO og Energidepartementet. NVE skal kvalitetssikre og utforme opplegg for måling og verifikasjon.

Begrunnelse

Det er behov for mål om energibruk i bygningsmassen, og ikke bare strømbruk, for å sikre at husholdninger og bygg med fjernvarme og strøm blir likeverdige omfattet av virkemidler for energieffektivisering.

NVE sendte 19.februar 2024 notat til Energidepartementet "Mål om 10 TWh mindre strømforbruk i bygninger innen 2030".

NVE skriver i notatet at strømbruken i bygningsmassen i 2015 var ca. 65,6 TWh. En reduksjon på 10 TWh i hele bygningsmassen innebærer at målet for 2030 blir 55,6 TWh.

NVE skriver også i notatet:

«Energieffektivisering i bygningsmassen bidrar positivt til kraftsystemet ved å styrke kraftbalansen og redusere effektbehovet på kalde vinterdager. Et mål om 10 TWh redusert strømbruk i bygningsmassen innen 2030 er et tydelig og etterprøvbart mål.»

«Analysen viste også at virkningen av energieffektivisering er sterkest i de befolkningstette områdene med stram kraftbalanse. Energieffektivisering er en måte å styrke kraftbalansen på i Norge som ikke medfører nedbygging av natur.»

LO og NHO lanserte 19. september 2023 «Nasjonal strategi for energieffektivisering og lokal solkraft». Strategien er et bidrag til trepartssamarbeidet om Kraftløftet, og ble overrakt til regjeringen ved statssekretær Elisabeth Sæther (Ap) i Olje- og energidepartementet.

NHO og LO anbefaler i strategien et mål om at energibruk i bygg maksimalt skal utgjøre 69 TWh i 2030. Målet omfatter hele bygningsmassen, og er etterprøvbart mot den årlige energistatistikken til SSB. Energiforbruket i bygningsmassen var i 2022 på 79 TWh (Kilde SSB).

Forslag til verbalvedtak:

Stortinget ber regjeringen i forbindelse med fremleggelse av statsbudsjettet for 2025 å utarbeide en handlingsplan med nye og eksisterende virkemidler som sikrer at elforbruket i bygg i 2030 ikke overstiger 56 TWh og energibruk samlet ikke overstiger 69 TWh.

Begrunnelse

NVE skriver i notatet oversendt til Energidepartementet den 19. februar at i NVEs langsiktige kraftmarkedsanalyse anslås kraftbruken i bygningsmassen til om lag 62,2 TWh i 2030, gitt eksisterende politikk og virkemidler. NVE skriver videre i notatet at et omformulert mål der man vil redusere strømforbruket fra 2015 med 10 TWh i bygningsmassen til 2030 betyr en økt ambisjon for energieffektivisering i Norge. NVEs vurdering av dette målet er at det er ambisiøst, men mulig. Det er flere barrierer for energieffektivisering og NVEs tidligere analyser viser at målet vil kreve kraftigere virkemidler enn det som ligger i eksisterende og vedtatt politikk for å nås. Det samlede målet 69 TWh er i samsvar med anbefalingen fra LO og NHO.